

Aktsiaselts Väätsa Prügila keskkonnakompleksloast nr 24491 heiteallikate väljaarvamise ettepanek

Aktsiaselts Väätsa Prügila (registrikood 10672746, edaspidi nimetatud ettevõtte või käitis) on väljastatud keskkonnakompleksluba (edaspidi kompleksluba) nr 24491. Käitis asub Prügila, Roovere küla, Türi vald, Järva maakond (kinnistutel tunnusega 93701:002:0078, 93701:002:0118, 93701:002:0079 ja 93701:001:0558).

Kehtiva kompleksloa kohaselt on käitis 20 välisõhu heiteallikat, millest allpool esitatud nimekirjas 8 soovitakse kompleksloalt eemaldada:

1. Jäätmekütuse (RDF) tootmine (kood HEIT0009910), nr plaanil või kaardil V-2;
2. Roheleelise sette, koldetuha, räbu ja katlatuha käitlemine (kood HEIT0009907), nr plaanil või kaardil PA-3;
3. Ehitus- ja lammutussegajäätmete purusti tankimine (HEIT0009916), nr plaanil või kaardil A1;
4. Ehitus- ja lammutussegajäätmete sõeluri tankimine (HEIT0009917), nr plaanil või kaardil A2;
5. Puiduhakkuri tankimine (kood HEIT0009918), nr plaanil või kaardil A3;
6. Kompostisõeluri tankimine (kood HEIT0009919), nr plaanil või kaardil A4;
7. Betooni- ja tellisejäätmete purusti tankimine (kood HEIT0009920), nr plaanil või kaardil A5;
8. Transpordivahendite tankimine (kood HEIT0009921), nr plaanil või kaardil A6.

Nimekirjas esitatud heiteallikatega V-2 ja PA-3 seonduvaid tegevusi enam ei toimu ja lähiajal ei planeerita. See tähendab jäätmekütuse (RDF) tootmist (seotud heiteallikaga V-2) ning roheleelise sette, koldetuha, räbu ja katlatuha käitlemist (seotud heiteallikaga PA-3) enam ei toimu.

Heiteallikate A1, A2, A3, A4, A5 ja A6 väljaarvamise ettepaneku osas toome välja alljärgnevad asjaolud.

- 1) Heiteallikad A1 kuni A5 on seotud erinevate seadmete (purustid ja sõelurid) tankimistega. Tegemist on rendiseadmetega (st seadmed ei asu statsionaarselt käitisel), mis tuuakse käitisel lühiajaliseks kasutamiseks ning on rendile andja poolt juba tangitud. Arvestades seadmete ühe rendikorra kasutamise aega (valdavalt kuni 1 tööpäev), ühe rendikorra kütusekulu ning seadmete kütusepaagi mahtu, siis ei vaja kompleksloas esitatud prognoositavate materjalide mahtude töötlemiseks nimetatud seadmed (purustid ja sõelurid) kasutamise ajal täiendavat tankimist või siis väga harva. Praktika on seda ka näidanud. Näiteks käitise 2022. aasta aruandluse kohaselt heiteallikatega A1, A2, A4 ja A5 seonduvat tankimist ei toimunud. Heiteallika A3 arvestuslik NMVOC kogus oli 2022 aastal 0,000003 t/a (ehk 3 grammi) ja A6 osas 0,000024 t/a (ehk 24 grammi).
- 2) Heiteallikatest A1 kuni A6 eraldub välisõhku diiselkütuse tankimisel arvestusliku saasteainena mittemetaansed lenduvad orgaanilised ühendid (NMVOC). Saasteaine eraldumine ei ole pidev, see toimub ainult siis, kui toimub tankimise protsess. Heiteallikatega A1 kuni A5 seotud seadmete

(purustid ja sõelurid) tankimine võib prognoositavate materjalide mahtude töötlemise juures toimuda tõenäoliselt 1 kord päevas. Heiteallikaga A6 seotud transpordivahendite tankimine toimub praktilisele teabele tuginevalt kuni 3 korda päevas. Heiteallikate A1 kuni A6 summaarne aastane NMVOC heitkogus on 0,0002 tonni ehk 0,2 kilogrammi ehk 200 grammi. Kätise summaarne NMVOC heitkogus aastas on kompleksloa andmetele tuginevalt 1,39 tonni. Seega heiteallikate A1 kuni A6 heitkogus moodustab kätise summaarsest aastasest heitkogusest 0,014%. Siinjuures tuleb lisaks arvestada, et heiteallikate A1 kuni A6 heitkogused on maksimaalsed prognoositavad. Tegelikud diiselkütuse laadimiskäibed on oluliselt väiksemad (rendiseadmete korral sisuliselt vajadus puudub), kui need, mida on kasutatud kompleksloa taotluses heitkoguste arvutamisel.

- 3) Heiteallikate A1 kuni A6 panus piirkonna NMVOC heitkogusest lähtuvasse õhukvaliteedi tasemesse on väga väike. Järgnevas tabelis esitatakse heiteallikate A1 kuni A6 NMVOC aastased ja hetkelised heitkogused ning arvutatud õhukvaliteedi taseme suhe kehtivasse piirväärtusesse¹ (suhe Cm/ÕPV).

Tabel 1. Heiteallikate A1 kuni A6 NMVOC aastased ja hetkelised heitkogused ning üksikallika õhukvaliteedi tasemed

Heiteallikas	Heitkogus, t/a	Hetkeline heitkogus, g/s	Õhukvaliteedi tase ²	
			Cm/ÕPV ₁	Cm/ÕPV ₂₄
A1	0,00003	0,001	0,014	0,001
A2	0,00003	0,001	0,022	0,001
A3	0,00001	0,001	0,004	<0,001
A4	0,00002	0,001	0,003	<0,001
A5	0,00001	0,001	0,003	<0,001
A6	0,0001	0,001	0,001	<0,001
Kokku	0,0002			

Tabelist 1 andmete tuginevalt on näha, et iga üksiku heiteallika NMVOC õhukvaliteedi taset eraldi vaadelduna moodustab enamuse juhtudel alla 1 % ÕPV₁ väärtusest ning kõigil juhtudel alla 0,5% ÕPV₂₄ väärtusest. Heiteallika A1 korral moodustab NMVOC 1 tunni õhukvaliteedi tase piirväärtusest 1,4%, heiteallika A2 korral 1 tunni õhukvaliteedi tase piirväärtusest 2%. Siinjuures tuleb rõhutada, et tegemist on madalate heiteallikatega (kõrgusega ca 1m) ja arvutatud õhukvaliteedi tase tekib heiteallika lähedal, väljaspool territooriumi on väärtused veelgi väiksemad.

Kätise kõikide heiteallikate koosmõjus tekib NMVOC õhukvaliteedi tase 0,032 ÕPV₁ ja 0,003 ÕPV₂₄, millest võib järeldada, et üldine arvutatud NMVOC õhukvaliteedi tase on kätisega seondult väga madal. Seega on heiteallikate A1 kuni A6 panus NMVOC õhukvaliteedi moodustamisse väljaspool kätise tootmisterritooriumi madal ning lähimate tundlikel aladel juures

¹ Keskkonnaministri 27.12.2016 määrus nr 75 "Õhukvaliteedi piir- ja sihtväärtused, õhukvaliteedi muud piirnormid ning õhukvaliteedi hindamiskiirid"

² Väljavõtte kompleksloaga seotud taotlusest nr T-KKL/1004726-4

(lähemad üksikud elamud on ca 225 m kaugusel käitise territooriumist loode suunal, lähimast heiteallikas A4 ca 520 m kaugusel loodes) ligilähedaselt nulliga.

- 4) Isegi kui käitises tekib heiteallikate A1 kuni A6 maksimaalne NMVOC aastane heitkogus 0,0002 tonni, siis keskkonnatasu nimetatud heitkoguse korral oleks 0,02 eurot. Seega on makstav keskkonnatasu väga väike, kuid nii Keskkonnaametile kui ka ettevõttele aruandlusega seonduvalt (kvartaalsed deklaratsioonid, aastaaruanded jms) arvestatav täiendav koormus.

Seega kokkuvõtvalt, teeme ettepaneku käitise välisõhu heiteallikate nimekirjast välja arvata:

1. heiteallikad V-2 ja PA-3, kuna nimetatud heiteallikatega seonduvaid tegevusi enam ei toimu ja lähiajal ei planeerita;
2. heiteallikad A1, A2, A3, A4, A5 ja A6 eespool esitatud põhjustel ning Keskkonnaameti ja ettevõtte administratiivse halduskoormuse vähendamiseks.